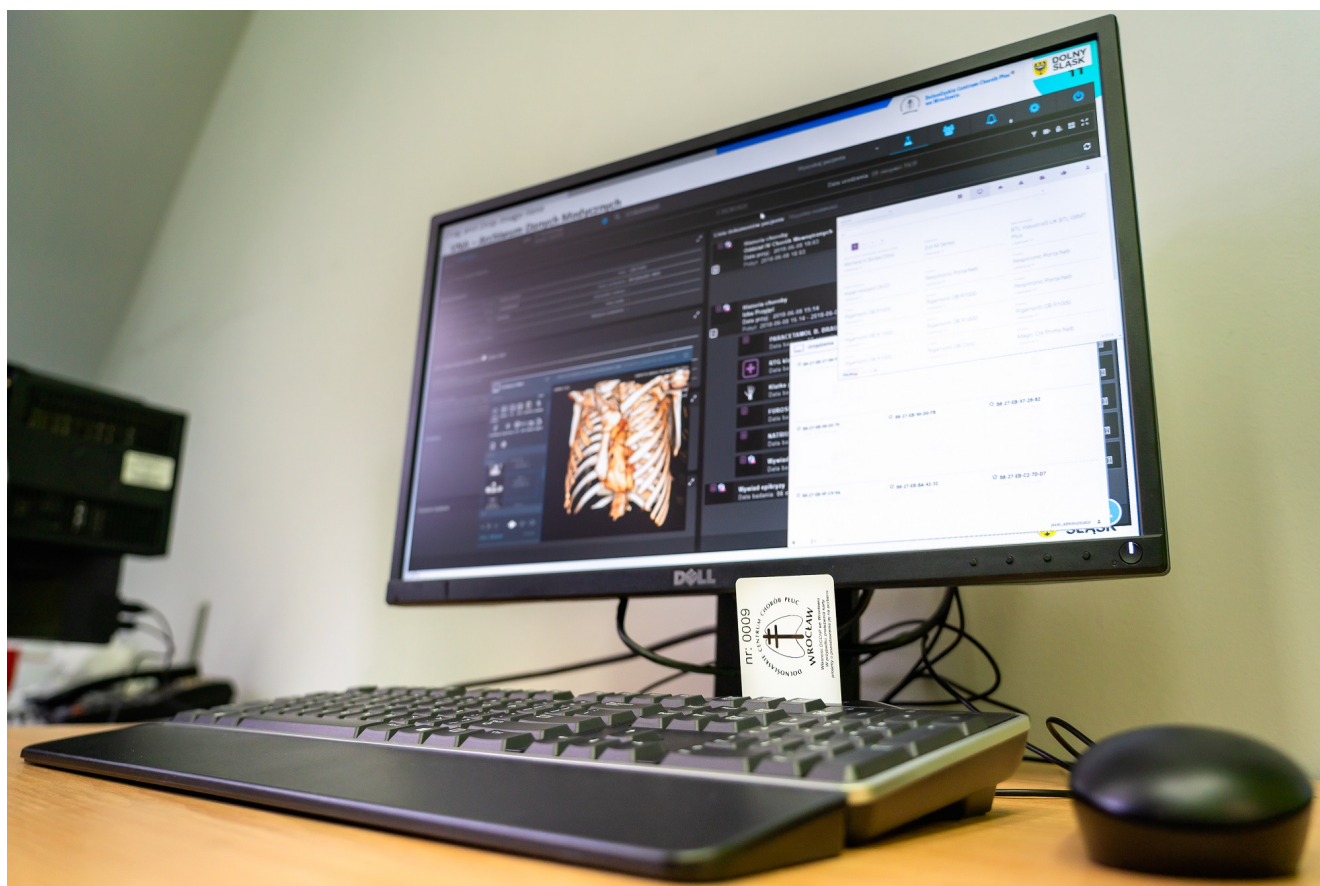

E-usługi w Dolnośląskim Centrum Chorób Płuc we Wrocławiu

Beneficjent: Dolnośląskie Centrum Chorób Płuc we Wrocławiu

Tytuł projektu: Dolnośląskie e-Zdrowie etap 4 – Rozwój i optymalizacja systemów i zasobów informatycznych na potrzeby e-usług medycznych

Wartość projektu: ponad 7,3 mln zł

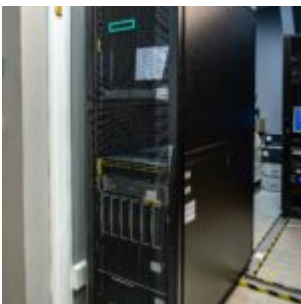
Wartość dofinansowania z UE: prawie 6 mln zł

Współczesna medycyna opiera się na najnowszych zdobyczach naukowo-technicznych. Oznacza nie tylko leczenie chorób ale w dużym stopniu również zapobieganie im. Ciągły rozwój tej dziedziny pomaga działać prewencyjnie oraz zwiększać skuteczność leczenia. Niezwykle ważne jest to, aby lekarz znał historię pacjenta, przebieg jego choroby oraz miał szybki dostęp do dokumentów i przeprowadzonych wcześniej badań. Bardzo potrzebny okazuje się tutaj proces informatyzacji jaki w ostatnim czasie możemy zaobserwować w wielu placówkach medycznych. Starzejące się społeczeństwo znacznie obciąża system zdrowia, jest przyczyną długich kolejek do lekarzy oraz często braku ich dostępności. Według statystyk już 69% państw członkowskich Światowej Organizacji Zdrowia zadeklarowało wdrażanie strategii zdrowia cyfrowego. Przykładem takiej inwestycji jest projekt Dolnośląskiego Centrum Chorób Płuc we Wrocławiu, które uruchomiło cztery e-usługi:

- chmurę danych obrazowych DICOM – system opracowany w celu udostępnienia pacjentom dostępu do swoich danych obrazowych (badań wykonanych w Centrum);
- digitalizację i udostępnianie wyników badań z urzędzeń medycznych – usługa umożliwiła wydawanie pacjentom dostępu do wyników badań;
- teleradiologię – system, dzięki któremu istnieje możliwość diagnozy na odległość – poprzez przesyłanie wysokiej jakości obrazów (USG, rezonans magnetyczny);
- przetwarzanie głosu na elementy elektronicznej dokumentacji medycznej – e-usługa umożliwiła personelowi medycznemu tworzenie i uzupełnianie dokumentacji medycznej przy użyciu głosu z zastosowaniem technologii automatycznego rozpoznawania i zamiany mowy na tekst.

Cyfryzacja służby zdrowia jest nieunikniona i w Polsce proces

ten zdecydowanie przyspiesza. Usługi elektroniczne odciążają lekarzy oraz cały personel medyczny i co najważniejsze – wpływają na zwiększenie skuteczności leczenia. Bardzo ważne jest również ominięcie obszernej biurokracji. Wprowadzenie do medycyny e-usług eliminuje zbędne działania, a co za tym idzie – usprawnia cały proces opieki zdrowotnej. Mamy nadzieję, że dzięki cyfryzacji usług medycznych z biegiem czasu każdy z nas zobaczy poprawę jakości warunków leczenia.

Beneficiary: Lower Silesian Center for Lung Diseases in Wrocław

Project title: Lower Silesian e-Health stage 4 – Development and optimization of IT systems and resources for the needs of medical e-services

Project value: over PLN 7.3 million

EU funding: almost PLN 6 million

Modern medicine is based on the latest scientific and technical achievements. This means not only the treatment of diseases but also, to a large extent, their prevention. Continuous development of this field helps with preventative action and increases the effectiveness of treatment. It is extremely important for doctors to know their patients' history, the course of their illness and to have quick access to documents and tests carried out previously. The computerization that has been recently observed in many medical institutions is very much needed. An aging society puts strain on the healthcare system, causing long queues to doctors and often their lack of availability. According to statistics, 69% of the member states of the World Health Organization have already declared implementing digital health

strategies. An example of such an investment is the project of the Lower Silesian Center for Lung Diseases in Wrocław, which launched four e-services:

- DICOM image data cloud – a system developed to provide patients with access to their imaging data (tests performed at the Centre);
- digitization and sharing of test results from medical devices – the service enables patients' access to their test results;
- teleradiology – a system that enables remote diagnosis – by sending high-quality images (ultrasound, magnetic resonance imaging);
- processing voice into parts of electronic medical records – this e-service allows medical staff to create and complete medical records using automatic voice recognition and speech-to-text technology.

The digitization of healthcare is inevitable and in Poland this process is definitely accelerating. Electronic services relieve doctors and all medical staff, but most importantly – they increase the effectiveness of treatment. The circumvention of extensive bureaucracy is also very important. Introducing e-services into medicine eliminates unnecessary activities, and thus – improves the entire healthcare process. Let's hope that thanks to the digitization of medical services over time, each of us will see an improvement in the quality of treatment conditions.

Sala sportowa w Jaworzynie Śląskiej

Beneficjent: Gmina Jaworzyna Śląska

Tytuł projektu: Budowa sali sportowej i edukacyjnej przy Gimnazjum nr 1 w Jaworzynie Śląskiej

Wartość projektu: 11 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: ponad 5,4 mln zł

Mieszkańcy Jaworzyny Śląskiej doczekali się nowoczesnego obiektu, który łączy funkcje sportowe i edukacyjne. W listopadzie zakończyła się budowa, a uroczyste otwarcie nastąpiło w grudniu 2018 r.

Sala sportowa przy dawnym Gimnazjum nr 1 (teraz to szkoła podstawowa) to dwukondygnacyjny budynek całkowicie przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Na parterze znajdują się m.in. szatnie, zaplecze sanitarne i szatnia, toalety, sale do zajęć korekcyjnych i squasha, magazyny oraz pomieszczenia techniczne. Na piętrze zaś galeria nad salą sportową, nowoczesna pracownia przyrodnicza, pomieszczenia dla nauczycieli, gabinet rehabilitacji i biblioteka z czytelnią.

Docelowo z obiektu będzie mogło korzystać 218 uczniów.

Beneficiary: Jaworzyna Śląska municipality

Project title: Construction of sports and educational hall by Junior High School no. 1 in Jaworzyna Śląska

Project Value: PLN 11 million

EU financing value: above PLN 5.4 million

The patience of Jaworzyna Śląska's residents has been rewarded with a state-of-the-art facility which combines sports and educational functions. Its construction was completed in November and the opening ceremony was held in December 2018.

The sports hall at the former junior high school No. 1 (now an elementary school) is a two-storey building, completely adapted to the needs of people with disabilities. The ground floor includes locker rooms, sanitary facilities, cloakroom, toilets, rooms for rehabilitation activities and squash, storage rooms and utility rooms. On the first floor there is a gallery above the gymnasium, a modern science workshop, teachers' office, a rehabilitation room and a library with a reading room.

The facility is made to be used by 218 students.

Demonstracyjne przedszkole w Strzegomiu

Beneficjent: Gmina Strzegom

Tytuł projektu: Budowa budynku demonstracyjnego o znacznie podwyższonych parametrach charakterystyki energetycznej – przedszkola z oddziałem żłobkowym przy ul. Kościuszki w Strzegomiu

Wartość projektu: ponad 16,2 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: ponad 10,3 mln zł

Maluchy z Gminy Strzegom mają do dyspozycji piękne i

nowoczesne przedszkole oraz żłobek. Obiekt jest budynkiem demonstracyjnym, co oznacza, że cechuje się bardzo niskim zapotrzebowaniem na energię oraz małymi kosztami eksploatacji. Budynek powstał na terenie poprzedniego, mającego ponad 20 lat przedszkola. Zarówno dzieci, jak i rodzice są bardzo zadowoleni z nowopowstałej placówki.

Inwestycja polegała na budowie sześciu sal, sali wielofunkcyjnej, sali zabaw, szatni, kuchni, gabinetu pielęgniarki i logopedy oraz pomieszczeń biurowych. Na terenie przedszkola powstały 3 place zabaw, zjeżdżalnie terenowe oraz kilka innych atrakcji dla dzieci. To wszystko na powierzchni ponad 1900 m².

Beneficiary: Strzegom municipality

Project Title: construction of a demonstration building of considerably enhanced energetics parameters – a kindergarten with a nursery unit in the Kosciuszki street in Strzegom

Project Value: over PLN 16,2 million

UE financing value: over PLN 10,3 million

Kids from the Strzegom municipality may now use a beautiful and modern kindergarten and nursery. The facility is a

demonstration building which means its characteristic feature is a very low need for energy and low maintenance costs. The building was built on the premises of the previous, over 20-year old kindergarten. Both kids and their parents are happy about the newly built facility.

The investment covered building six rooms, a multifunctional room, a playroom, a cloakroom, pantry, nurse and speech therapist office, plus office space. There are 3 playgrounds, outdoors slides, and a few other attractions for kids within the premises. All that was arranged on the area of over 1900 m².

Ścinawski „Pałacik”

Beneficjent: Gmina Ścinawa

Tytuł projektu: Zaadoptowanie zabytkowego pałacyku w Ścinawie z przeznaczeniem na centrum pracy twórczej z funkcją schroniska młodzieżowego

Wartość projektu: prawie 6,2 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: blisko 3.9 mln zł

Walory przyrodnicze i kulturowe Ścinawy przyciągają wielu turystów. Głównym powodem jest położenie miasta – w pobliżu

znajdują się bowiem liczne starorzecza Odry oraz rozciąga się największy kompleks odrzańskich lasów łęgowych. Gmina stara się w jak największym stopniu wykorzystać swój potencjał i stawia na rozwój turystyki. Dzięki wsparciu ze środków unijnych wyremontowała zabytkowy pałacyk w Ścinawie, w którym powstało schronisko młodzieżowe.

W „Pałacyku” dostępnych jest około 70 miejsc noclegowych. Budowa obiektu została oparta o nowoczesne rozwiązania, pozytywnie wpływające na środowisko naturalne. Zainstalowano m.in. energooszczędne oświetlenie wyposażone w inteligentny system zarządzania mocą w zależności od warunków zewnętrznych – co wpływa na mniejszy pobór energii. Powstał również nowy system ogrzewania z piecem gazowym. W budynku, który pełni dodatkowo rolę domu pracy twórczej, mieszczą się m.in. nowoczesna sala edukacyjna, jadalnia, winda dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz cafe bar. Inwestycja obejmowała także zagospodarowanie terenu wokół budynku oraz odświeżenie elewacji, remont schodów.

W przebudowanym „Pałacyku” odbywają się różnego rodzaju wydarzenia tj. warsztaty, seminaria, konferencje, przeglądy kabaretowe, koncerty, a nawet kolonie dla dzieci. W schronisku powstały również nowe miejsca pracy dla okolicznych mieszkańców.

Beneficiary: Ścinawa municipality

Project Title: Adapting a historic palace in Scinawa to serve as a creative work centre with the function of a youth hostel

Project Value: nearly PLN 6,2 million

UE financing value: nearly PLN 3.9 million

Environmental and cultural values of Scinawa attract many tourists. The main reason for that being the town's location – there are numerous Oder's river old river beds and the largest complex of the Oder breeding forests. The municipality is doing its best to explore its potential and invests in tourism development. Thanks to EU financial support a historic palace in Scinawa was renovated where a youth hostel was established.

“Pałacyk” (a little palace) can accommodate 70 people. The construction of the facility was based on state-of-the-art solutions, positively influencing the natural environment. For instance, energy-saving lighting fitted with an intelligent power management system based on external conditions was installed which reduces the energy uptake. Also, a new heating system with gas stove was installed. The building which functions additionally as a centre of creative work houses a modern educational room, dining room, a lift adjusted to the needs of the disabled and a cafe bar. The investment included the development of the area around the building as well as renewing the elevation and renovation of the stairs.

A rebuilt “Pałacyk” hosts a wide range of events, i.e. workshops, seminars, conferences, cabaret festivals, concerts, and last but not least, holiday camps for children. The youth hostel, in turn, provides some employment possibilities for the local residents.

Nowy dom, lepsze życie

Beneficjent: Gmina Góra

Tytuł projektu: Przebudowa budynku byłego internatu w m. Góra w celu udostępnienia mieszkań chronionych

Wartość projektu: prawie 1,3 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: ponad 970 tys. zł

Osoba niesamodzielna, znajdująca się w trudnej sytuacji

życiowej ze względu na wiek, niepełnosprawność lub chorobę, ale nie wymagająca opieki w całodobowej placówce, może zamieszkać w mieszkaniu chronionym. Tam, pod okiem specjalistów, ma szansę usamodzielnić się, zdobyć nowe umiejętności i zintegrować z lokalną społecznością. Takie mieszkania tworzą samorządy i organizacje pożytku publicznego, które zatrudniają specjalistów pomagających podopiecznym w codziennym życiu.

Przy udziale dotacji unijnej w Górze, po wyremontowaniu dawnego internatu, powstały dwa mieszkania chronione. W sumie może w nich zamieszkać 12 osób, a dwa miejsca są przeznaczone dla osób opuszczających pieczę zastępczą, np. rodzinne domy dziecka.

Budynek przeszedł gruntowną rewitalizację pod nadzorem konserwatora zabytków, ma odnowioną elewację, windę i zagospodarowany teren wokół. Powstał również parking oraz strefa wypoczynku. Mieszkania chronione to tylko część pomieszczeń. W pozostałych stworzony został dom dziennego pobytu dla seniorów (ten projekt również dostał dofinansowanie z UE) z salami do terapii zajęciowej, gabinetem pielęgniarki, szatnią i łazienkami, a także mieszkania komunalne. Cały obiekt jest dostępny dla osób z niepełnosprawnościami.

Liderem projektu jest Gmina Góra, a partnerami Powiat Górowski oraz Lokalna Grupa Działania.

Audycja poświęcona inwestycjom w Górze: mieszkaniom chronionym oraz domowi dziennego pobytu dla seniorów

http://rpo.dolnyslask.pl/wp-content/uploads/2020/01/25.10-unijne-Góra_40.mp3

Beneficiary: Góra municipality

Project Title: Conversion of an old boarding school in the town of Góra with the aim of offering sheltered housing

Project Value: nearly PLN 1,3 million

UE financing value: over PLN 780 thousand

A dependant person, in a difficult life situation due to age, disability or disease though not requiring care in a 24/7 nursery home can stay in a sheltered housing. Under the supervision and care of various specialists such a person has a chance to become independent again, gain new skills and socialise with a local community. Flats like that are created by local authorities and public-benefit organisations who hire staff specialising in helping people under their care to cope with everyday life.

Thanks to the EU subsidy, Góra municipality could create two sheltered housings which altogether may accommodate 12 people, whilst 2 places are designated to people leaving foster care, e.g., family children's homes.

The building was thoroughly rebuilt under the supervision of historic buildings conservator. At present it has a renovated elevation, lift and a bit of planned plot of land nearby. It was also possible to create a car park and a relaxing area. Sheltered housing constitutes only a part of the building, whilst the remaining part was developed into a day-care centre for elderly people (a project also subsidized by EU) offering group therapy rooms, a nurse office, a cloakroom and bathrooms, as well as municipal flats. The whole facility is also accessible for the disabled.

Góra municipality is the leader of the project and the partnering parties are Góra county as well as the Local Action Group.

Nowoczesne przedszkole w Pieszycach

Beneficjent: Gmina Pieszycy

Tytuł projektu: Budowa demonstracyjnego budynku przedszkola z częścią żłobkową w Pieszycach

Wartość projektu: ponad 9,6 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: prawie 4,4 mln zł

Dzieci w wieku przedszkolnym oraz żłobkowym mogą zacząć swoją przygodę edukacyjną w nowo powstałym budynku w Pieszycach. Przedszkole posiada dwieście miejsc, a żłobek jest w stanie

pomieścić pięćdziesięcioro dzieci. Inwestorem projektu była Gmina Pieszyce, która postarała się o środki unijne na ten cel. Obiekt jest bardzo nowoczesny i niskoenergetyczny, a jego demonstracyjność polega na niskim zużyciu energii oraz na małych kosztach eksploatacji. W przedszkolu zostały zamontowane panele fotowoltaiczne oraz pompy ciepła. Dzieci mają do dyspozycji wielką salę wielofunkcyjną oraz plac zabaw. Powstała również w pełni wyposażona kuchnia i parking dla 60 samochodów. Bardzo ciekawym pomysłem było utworzenie tzw. zielonego tarasu na dachu budynku. Dzięki temu dzieci przebywają więcej na świeżym powietrzu i mają kontakt z naturą. Maluchy mogą uprawiać warzywa oraz uczą się wpływu zdrowego odżywiania na funkcjonowanie organizmu.

Beneficiary: Pieszyce municipality

Project Title: Construction of a model kindergarten building including the nursery part in Pieszyce

Project Value: over PLN 9,6 million

UE financing value: almost PLN 4,4 million

Children from Pieszyce who are at the kindergarten and nursery age may now start their educational adventure in a newly-built facility. The kindergarten has two hundred places while the new nursery can accommodate fifty infants. Pieszyce municipality applied for EU financing for that building and is the investor here. This state-of-the-art facility is a low-energy one and its model role is based on low energy consumption as well as low maintenance costs. The kindergarten had photo-voltaic panels and heat pumps installed. Children can take advantage of a large multi-functional playroom and a

playground. One may also find here a fully equipped pantry and a car park for 60 cars. Another interesting idea applied was creating a green terrace on the roof of the building. Thanks to such a solution children spend more time outside and maintain contact with nature. The little ones can grow their own vegetables and learn how healthy food affects functioning of a human body.

Bezpieczny dom

Beneficjent: Powiat Lubiński

Tytuł projektu: Budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego pełniącego funkcję modelowej placówki opiekuńczo-wychowawczej spełniającej standardy budownictwa energooszczędnego w Lubinie

Wartość projektu: prawie 4,2 mln zł

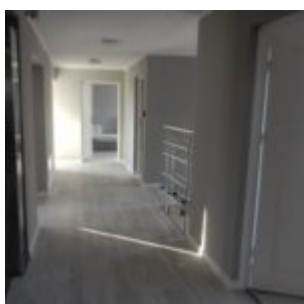
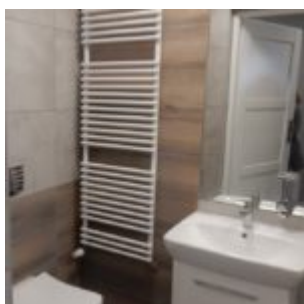
Wartość dofinansowania z UE: 3,5 mln zł

Lubin ma się czym pochwalić – to tutaj powstał niecodzienny budynek: nie dość, że w pełni energooszczędny, to jeszcze stał się modelową placówką opiekuńczo-wychowawczą.

Dom składa się z dziesięciu pokoi – jeden dla wychowawcy, pozostałe dla podopiecznych. Jest również przestronna kuchnia, pokój dzienny, świetlica, sale do ćwiczeń oraz do nauki, a także pomieszczenia gospodarcze, takie jak pralnia, suszarnia i magazyn ubrań. Na każdym piętrze znajdują się dwie łazienki, a między piętrami można poruszać się windą, która została zamontowana z myślą o dzieciach z niepełnosprawnościami. Maksymalnie znajdzie tu schronienie i bezpieczne miejsce do życia i nauki czternaścioro podopiecznych.

Budynek został zaprojektowany jako dom energooszczędny. Oznacza to, że zastosowane przy jego budowie rozwiązania i materiały oszczędzają energię elektryczną, potrzebną choćby do podgrzania wody oraz ogrzania pomieszczeń, a także umożliwiają ograniczenie do minimum strat energii. To z kolei powoduje niższe koszty eksploatacyjne. Jak udało się ten efekt osiągnąć? Już sama zwarta konstrukcja ogranicza utratę ciepła, podobnie „zielony dach” i „zielona ściana”, które dodatkowo

poprawiają estetykę. Do tego dochodzą: trzyszybowa stolarka okienna, odpowiednia elewacja, wentylacja i zintegrowana automatyka grzewcza. W praktyce dom energooszczędny zużywa o 30 procent mniej energii do ogrzewania niż typowy dom.

Audycja o budowie energooszczędnego budynku w Lubinie, w którym mieści się placówka opiekuńczo-wychowawcza

<http://rpo.dolnyslask.pl/wp-content/uploads/2020/01/FE-audycja-unijna-Lubin-em.-10.01.mp3>

Beneficiary: Lubin county

Project Title: The construction of a single-family residential building in Lubin serving as a model caretaking and educational institution and fulfilling the energy-saving standards

Project Value: nearly PLN 4,2 million

UE financing value: PLN 3,5 million

Lubin definitely has something to be proud of – this is where an unusual building was put up: not only is it fully energy-

saving but also it has also been acknowledged as a model caretaking and educational institution.

That family house comprises 10 bedrooms where one is occupied by a tutor teacher while all others by the disciples. There is also a spacious kitchen, a living room, a playroom, a gym, a study corner as well as some household rooms such as, laundry, drying room or clothes storage. There are two bathrooms on each floor, and there is a lift designed also for disabled children. The house can be a safe place to live and learn for as many as fourteen children.

The design of the house was energy-saving which means the solutions and materials used when building the house save the energy needed to boil water or heat the rooms and reduce energy waste to minimum. This, in turn, generates lower maintenance costs. And how was that achieved? First, the dense design generates lower maintenance costs, likewise “a green roof” and a “green wall” which also add up to the general aesthetic look. All that is supported by a triple-pane window, woodwork, the proper elevation, ventilation and an integrated automatic heating system. The energy-saving building practically uses 30% less energy for heating purposes than a standard house.

Współpraca drogą do sukcesu

Beneficjent: Gmina Świdnica

Tytuł projektu: Zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii celem wsparcia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych – projekt partnerski gmin pod przewodnictwem Gminy Świdnica

Wartość projektu: ponad 6,3 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: ponad 4 mln zł

W wyniku partnerskiego porozumienia kilkunastu dolnośląskich gmin aż jedenaście jednostek ochotniczych straży pożarnych

otrzymało wsparcie ze środków Unii Europejskiej. Celem projektu było podniesienie bezpieczeństwa mieszkańców, skuteczne zapobieganie zagrożeniom oraz ograniczanie ich skutków. Kwota w wysokości ponad 6,3 mln zł została przeznaczona na zakup 10 nowoczesnych samochodów ratowniczo-gaśniczych (7 średnich i 3 lekkie) oraz dwóch zestawów hydraulicznych służących ratownictwu technicznemu. Warto wspomnieć, że w skład zestawu hydraulicznego wchodzi: pompy, nożyce, węże, rozpieracze (ramieniowe i teleskopowe) i sprzęt do obcinania pedałów w samochodach oraz do wyważania drzwi. Mieszkańcy gmin objętych wsparciem mogą być teraz pewni, że jednostka, która jako pierwsza pojawi się na miejscu zdarzenia jest sprawna i doskonale wyposażona.

Dotację otrzymało jedenaście jednostek OSP w: Burkatowie, Ostroszowicach, Jaworzynie Śląskiej, Męcince, Goczałkowie, Ujeździe Górnym, Pożarzysku, Leśnej, Tworzyjanowie, Siekierczynie, Brzegu Dolnym.

Fot.: Łukasz Wojak

Fot.: Łukasz Wojak

Fot.: Łukasz Wojak

Fot.: Łukasz Wojak

Fot.: Łukasz Wojak

Fot.: Łukasz Wojak

Fot.: Łukasz Wojak

Beneficiary: Świdnica municipality

Project Title: Purchase of rescue and natural disturbances consequences or major accidents removal equipment in order to support Volunteer Firefighters units – the municipality' partnership project led by Swidnica

Project Value: over PLN 6,3 million

UE financing value: above PLN 4 million

As a result of a partnership of a dozen of municipalities, eleven volunteer fire brigades received EU financial support. The aim of the project was to increase the citizens' safety, effectively prevent from all hazards as well as mitigate their results. Over PLN 6,3 million was designated for the purchase of 10 state-of-the art rescue -fire vehicles (7 middle class, and 3 light) as well as two plumbing kits used by technical rescue units. Each hydraulic rescue kit contains: pumps, scissors, hose, shoulder and telescopic spreaders as well tools to cut off pedals in cars and force the door. The citizens being a part of the project can be sure now that in case of any event, each rescue unit is in a working order and fully equipped.

Eleven volunteer fire brigades from the following towns received subsidy: Burkatów, Ostroszowice, Jaworzyna Śląska, Męcinka, Goczałków, Ujazd Górny, Pożarzysko, Leśna, Tworzyjanów, Siekierczyn, Brzeg Dolny.

Wieża widokowa na Trójgarbie

Beneficjent: Gmina Czarny Bór

Tytuł projektu: Ekomuzeum wokół Trójgarbu – etap II – sposób na ochronę i udostępnianie zasobów przyrodniczych masywu Trójgarbu i Chełmca

Wartość projektu: 2,7 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: blisko 1,9 mln zł

Trójgarb to wzniesienie w kształcie rozciągniętego stożka o dość stromych zboczach, znajdujące się w Sudetach Środkowych, w paśmie Gór Wałbrzyskich. Wyróżnia się charakterystycznymi

trzema wierzchołkami (tuż po II wojnie światowej przez krótki czas był nawet nazywany Potrójną), o wysokości 778, 757 oraz 738 m n.p.m. By zachować zasoby przyrodnicze i udostępnić je zwiedzającym, gospodarze terenu, Gmina Czarny Bór wraz z partnerami, czyli Starymi Bogaczowicami oraz Szczawnem Zdrój, postarali się o unijną dotację i stworzyli Ekomuzeum wokół masywu Trójgarbu i sąsiedniego Chełmca.

Największą atrakcją jest licząca prawie 30 metrów wysokości wieża, składająca się z platform widokowych na pięciu kondygnacjach. Została wzniesiona na podstawie trójkąta, dodatkowo układ schodów oraz platform również zaprojektowany został jako sekwencje tej figury geometrycznej. Ma to symbolizować trzy gminy, które zainicjowały budowę. Otwarcie wieży poprzedzał pieszy rajd sylwestrowy w 2018 roku. Warto wspomnieć, że to nie pierwszy punkt widokowy na szczycie Trójgarbu. Pod koniec XIX w. na najwyższym wierzchołku stanęły drewniana wieża oraz bufet, które sfinansował Martin Engler, właściciel restauracji „Złota Kotwica” z pobliskich Starych Bogaczowic. Niestety, obie budowle nie dotrwały do naszych czasów, zostały rozebrane po II wojnie światowej.

Ponadto na szlakach turystycznych wokół Trójgarbu i Chełmca zamontowane zostały elementy ułatwiające i uprzyjemniające wycieczki. Należą do nich między innymi wiaty turystyczne, stoły z ławkami, tablice informacyjne, kierunkowskazy, kosze na śmieci oraz stojaki na rowery. Miłośnicy przyrody i ekologii mają możliwość spacerowania trasami liczącymi ponad 70 km i podziwiania tamtejszej fauny i flory. Można przyjrzeć się jadalnym i trującym grzybom, natknąć się na bursztynkę wysmukłą (ślimak) czy posłuchać ptaków. Natomiast miłośnikom kultury Ekomuzeum oferuje poznanie historii lokalnych obiektów sakralnych, uzdrowiskowych i przemysłowych. Informacje o nich znajdują się na specjalnych tablicach, a do samych obiektów można wejść podczas wycieczki, na przykład po to, by obejrzeć

osiemnastowieczne freski w kaplicy św. Anny w Starych Bogaczowicach lub podziwiać architekturę zdrojową w Szczawnie Zdroju.

Audycja o wieży widokowej na Trójgarbie

http://rpo.dolnyslask.pl/wp-content/uploads/2019/09/EKOMUZEUM-AudycjaSponsorowana-v2-online-audio-converter.com_.mp3

Beneficiary: Czarny Bór municipality

Project Title: Eco-museum near Trójgarb – phase 2 – as a way of protection and circulation of natural resources of Trójgarb and the Chełmiec massif

UE financing value: PLN 2,7 million

UE financing value: nearly PLN 1,9 million

Trójgarb is a hill in the shape of a stretched cone of quite steep slopes located in the central Sudetes in the Walbrzyskie Mountain range. Its characteristic feature are the three tops (shortly after the WW2 it was even called the “Triple”) of 778, 757 and 738 m height above the sea level. In order to keep the natural resources and make them available to the public, the authorities of Czarny Bór municipality together with Stare Bogaczowice, and Szczawno Zdrój applied for EU subsidy and created an eco-museum near the Trójgarb massif and the neighbouring Chełmiec.

The biggest attraction is a 300 m-high tower made up of viewing platforms on five levels. The tower was based on a triangle shape, whilst additionally, each pile of steps and each platform were designed so as to form a sequence of a

triangle. The whole design is meant to symbolise the three municipalities which initiated the project. Opening of the tower was preceded by a New Year's Eve raid in 2018. It is also worth mentioning that it is not the first viewing point that was built on the top of the Trójgarb hill. At the turn of the 19th century, Martin Engler, the owner of the "Gold Anchor" restaurant from the neighbouring Stare Bogaczowice, sponsored building a wooden tower and a buffet bar on the highest top of Trojgarb. Unfortunately, none of the buildings survived, both were put down after the second world war.

Furthermore, hiking trails around Trójgarb and Chełmiec were equipped with a few facilities making hiking more enjoyable. Those include, tourist sheds, tables and benches, information boards, signposts, rubbish bins, or bike stands. Nature and eco-lovers can enjoy walking on in total 70 kilometres of trails and admire the region's wildlife. One can find both edible and poisonous mushroom species, encounter an [Oxyloma elegans](#) (snail) or listen to birds songs. For those who prefer culture, eco-museum invites to learn a bit of history of the local sacral architecture, spa or industrial facilities. The information on the above can be found on special boards, while the very facilities can be visited during a guided tour, e.g. on 18th century frescos in St. Ann's Chapel in Stare Bogaczowice or on spa architecture in Szczawno Zdrój.

[Piękne centrum Nowogrodźca](#)

Beneficjent: Gmina Nowogrodziec

Tytuł projektu: Rewitalizacja płyty ul. Rynek i ul. Kościuszki w Nowogrodźcu

Wartość projektu: ponad 5,2 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: ponad 3,3 mln zł

Rewitalizacja ścisłego centrum Nowogrodźca objęła między innymi wymianę nawierzchni drogowej, chodników i zagospodarowanie zapleczy budynków mieszkalnych znajdujących się w Rynku oraz przy ul. Kościuszki w obrębie murów obronnych. Powstały miejsca postojowe i parkingi, teren

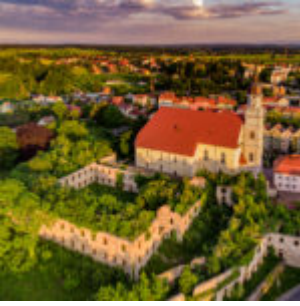
zazielenił się dzięki nowym nasadzeniom, a zainstalowany monitoring miejski przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa. Cała przestrzeń jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W miastach takich jak Nowogrodzic rynek to nie tylko atrakcja turystyczna, ale również miejsce spotkań.

W tym roku miasto obchodzi 786. rocznicę nadania praw miejskich z rąk księcia Henryka Brodatego, choć historia jego powstania sięga kilkudziesięciu lat przed nadaniem praw. Wówczas to książę przy starej osadzie na szlaku handlowym wiodącym z Wrocławia do Lipska założył zamek myśliwski, by potem podarować go żonie, Jadwidze Śląskiej. Pod koniec XV w. miasto zaczęło się intensywnie rozwijać – uzyskało przywilej warzenia i sprzedaży piwa oraz zorganizowania targu solnego, wtedy też powstał pierwszy wodociąg.

Ważnym wydarzeniem w dziejach Nowogrodźca było przybycie w połowie XVI w. garncarza Jonasza Andersa, który uruchomił pierwszą garncarnię i zapoczątkował intensywny rozwój rzemiosła ceramicznego. Od tej pory Nowogrodzic rywalizował z Bolesławcem w produkcji wyrobów garncarskich. Przejawem tej rywalizacji była między innymi ambicja posiadania największego garnca na świecie. W 1753 roku palmę pierwszeństwa objął Bolesławiec, gdzie powstało naczynie o pojemności 1900 litrów, ale sto lat później w Nowogrodźcu mistrz garncarski, August Franke, wykonał garniec prawie dwukrotnie większy.

W 1900 roku miasto otrzymało prąd elektryczny, rok później centralę telefoniczną, za kolejne trzy lata – dworzec kolejowy.

Fot.: Grzegorz Matoryn

Beneficiary: Nowogrodzic municipality

Project Title: Revitalisation of paving in the market square (Rynek) and in Kościuszki street in Nowogrodzic

Project Value: over PLN 5,2 million

UE financing value: over PLN 3,3 million

Revitalisation of the strict centre of Nowogrodzic encompassed i.e. replacement of road surfaces, pavements, development of the back offices of residential buildings located in the market square (Rynek) and in Kosciuszki street within the fortifications. There are new car parks and stop over areas, and thanks to new planting the whole area became greener while newly-installed monitoring system enhances citizens' safety. The city space is also adjusted to the disabled' needs. In towns such as Nowogrodzic, the city centre is not only an attraction but also a meeting place.

Although the historical background of the town dates back as far as several dozen years before receiving civic rights, this year Nowogrodzic celebrates the 786th anniversary of being granted civic rights by the Duke Henry the Bearded. The Duke established a hunters' castle near an old settlement, on a trading route leading from Wroclaw to Leipzig, which he later gifted to his wife, queen Jadwiga of Silesia. At the turn of the 19th century, the town was in it its full bloom – as the first town it obtained a privilege of brewing and trading beer and organising a salt market. It was then, when the first water mains were created.

An event which played a significant role in the history of Nowogrodziec, was the arrival in the town of Jonas Anders, a potter, who opened pottery and initiated an intensive development of ceramics craft. From that moment on Nowogrodziec and Boleslawiec became the main competitors in the pottery production. An expression of that rivalry was a strive to own the biggest pot in the world. In 1753 Boleslawiec became the leader, having produced a 1900-liter-pot, whereas a hundred years later, a master of pottery from Nowogrodziec, August Franke, made a pot twice as big as that of 1753.

In 1900 the town welcomed electrification, a year later, a landline was set up while three years afterwards, a railway station was built.
